

ترجمه دکتر هادی خراسانی

از مجله «هیستوریا»

بقلم رونالد است

ماجرای قتل تو و قسکی بو سیله عمال استالین

در تشکیلات پلیس مخفی شوروی دستگاهی بنام «داداره مخصوص» وجود دارد که یکی از دوائر آن مأموریت‌های مربوط به ترور کردن و یا ربودن افراد را انجام می‌دهد. این دائره‌ها مأموریت آن ویاکسانی که با آن سروکار پیدا می‌کنند، بنامهای مختلف می‌شناسند. قبل از دستگاه مذکور «دائره نهم» و سپس از سال ۱۹۴۱ تا ۱۹۴۷ «اسمرش» که مخفف کلمات «اسمرت‌اشپیو»، نام معنی «مرگ بر جاسوسان» می‌باشد نامیده می‌شد و بعداً نام رسمی آن به «سازمان ضدترخنه» (بیگانگان) تغییر یافت.

معدلك هنوز این دائره در کشورهای مختلف جهان یا لاقل در مخالفی که بدلی با آن سروکار دارند و یا از آن می‌ترسند، بهمان نام وحشتناک «اسمرش» شناخته می‌شود.

وظائف «اسمرش» بسیار روشن است. هدف این دستگاه مانند کلیه اسلاف آن سرکوبی هرگونه مخالفت و ازبین بردن هر نوع خطری که رژیم شوروی را تهدید کند، می‌باشد. اسمرش این وظیفه را از طریق تصفیه و یاربودن افرادی که وجودشان به تشخیص گردانندگان حزب و یادولت برای رژیم شوروی خطرناک می‌باشد، انجام می‌دهد.

استالین در دوره زمامداری خود از «اسمرش» بعنوان وسیله‌ای برای اذیتین بردن موجبات قرس و یافرونشاندن خشم خود استفاده می‌کرد. عملاً این دستگاه اغلب اوقات برای ارضای امیال شخصی زمامداران و حتی برای تصفیه حسابهای خصوصی که از مبارزات داخلی سرچشمه می‌گرفت، بکار برده می‌شد.

طرز عمل «اسمرش»

این دستگاه که اداره مرکزی آن در «لویانکا» واقع شده دستورات خود را از هیئت وزیران که قریبیان خویش را غیاباً محاکمه و مجازات آنها را تعیین می‌کند، دریافت می‌دارد. در «لویانکا» نقشه عملیاتی که هدفشن اجرای حکم صادره می‌باشد و با دقت و تعمق جزئیات تنظیمی گردید. چون در زمان حاضر «اسمرش» عملیات خود را منحصراً در کشورهای خارجی انجام می‌دهد و بنابر این نتی تواند برای حفظ جان مأمورین خود از حمایت اربابان داخلی برخوردار گردد، بنایار باید جزئیات مأموریتی را که با او محویل می‌گردد با دقت بررسی کند، در اینکونه بررسی‌ها «اسمرش» حوصله فوق العاده‌ای پخرج می‌دهد و اغلب اتفاق می‌افتد که قبل از نابود ساختن قریبیان خود، سالها آنها را تحت نظر می‌گیرد، مهارتیکه بوسیله اسمرش در تنظیم نقشه‌هایش بکار برده می‌شود، حیرت انگیز است. این سازمان همینکه تشخیص می‌دهد موقع مناسب برای از بین بردن و یا بیرون یکی از دشمنان شورهای فرا رسیده است با سرعت و خشونتی که امکان شکست را از بین می‌برد، وارد عمل می‌شود.

مأمورین اسمرش در مورد کارهای مهم طبق دستورات مستقیم رئیس «اداره مخصوص» عمل می‌کنند ولی در مورد کارهای کم اهمیت تحت نظرات رئیس اسمرش انجام وظیفه می‌نمایند. اما مجری نهائی یعنی مأموری که باید شخصاً مأموریت محویله را بمورد اجرا بگذارد، طبق دستور یکی از مأمورین رابط که دستورات واصله از مقامات مأموریت متفوق را با او ابلاغ می‌نماید، عمل می‌کند.

چون مأموریتی که قرار است در دستگاه اسمرش بعنوان مجریان مستقیم ونهائی انجام وظیفه نمایند، باید علاوه بر واحد بودن کلیه شرائط لازم، افرادی فوق العاده متهر و فعال باشند، زیرا در انتخاب اینها نهایت دقت بعمل می‌آید. معمولاً برای یافتن چنین افرادی در نخستین مرحله بسازمان جوانان که نیست «کومسومول» مراجده می‌شود و همینکه فرد مطلوب پیدا شد، با او اطلاع می‌دهند که وی جهت انجام مأموریت مخصوص برای دولت، انتخاب گردیده است. معمولاً ابلاغ این تضمیم به جوان مورد نظر کافی است که وی موافقت کامل خود را با انجام مأموریتی که به او محویل شده است، اعلام دارد.

زیرا باینگونه جوانان از بد و طفولیت القاه شده است که بزرگترین افتخار برای یکنفر کمونیست آن است که بتواند بدولت حتی با داشتن شغل پستی خدمت کند . بنابراین جوانی که برای انجام مأموریتی به نفع دولت انتخاب میگردد از اینکه او را برای انجام کاری بزرگزیده اند احسان غرور می کند و اغلب اوقات همین احسان کافی است که او را تشویق کند که با صداقت از رئاسی خود برای انجام کاری که به او محول شده است اطاعت کند . وانگهی چنانچه استثنائات جوانی که برای انجام مأموریتی در نظر گرفته می شود ، از قبول افتخار بزرگی که بدین وسیله باو داده می شود امتناع ورزدموافقت او را بانجام این مأموریت از طریق تهدید حباب می نمایند و باو گوشزد می کنند که در صورت عدم همکاری با اسرش ، با فراد خانواده او آزار خواهد داشت .

در بدو امر بآموز تازه کار وظائف ساده ای متحول می گردد که بمنزله آزمایش استعداد وی قبل از آنکه او را به آموزشگاه مخصوص اسرش اعزام دارند ، محسوب می شود . در این آزمایش بدوى جوان تازه کار فرصت پیدا می کند که ابتکار و مهارت خود را در انجام کاری که باو متحول شده ظاهر سازد .

هرگاه صلاحیت و استعدادش غیرکافی تشخیص داده شود ، او را کنار می گذارند و بعکس چنانچه واحد شرائط لازم باشد وی را به آموزشگاه «کوچینو» واقع در حومه مسکو اعزام می دارند و در آنجا به او اطراف زد خورد بدون بکار بردن اسلحه و هم چنین استفاده از انواع سلاحها اعم از سلاحهای معمولی یا سری را بوی می آموزند و نیز اصول و روشهایی که باید برای حفظ جان خود بکار ببرد باو تعلیم می دهند . پس از آنکه تعليمات عمومی او بنحو رضایت بخشی پایان یافت او را برای انجام اولین مأموریتش انتخاب می کنند و برای اجرای این مأموریت تعليمات مخصوصی باو داده می شود .

در بدو امر او را از جزئیات مأموریتی که بعدها اش سپرده می شود ، مطلع نمی سازند . ولی وی قبل از آنکه این دوره کار آموزی بدوى را پایان بر ساند ، بطور کلی پی می برد که انجام چه نوع کاری را از او انتظار دارند بهر حال او را طوری آماده می سازند که متصور دستور ارتکاب قتل یا هرگونه عمل خشونت آمیز دیگری موجب تعجب و یا خشم او نمی گردد . قبل اشاره شد که اسرش با چه دقیق نقشه عملیات خود را تنظیم می کند - دستگاه مذکور برای اینکه اطلاعات کاملی درباره طرزندگی قربانیان خود کسب نماید ،

ماهها آنها را تحت نظر قرار می‌دهد و مقدمات کار را با چنان دقت و مهارتی فراهم می‌سازد که مجری نهانی دست به اقدام قطعی می‌زند، تقریباً در تمام موارد در اجرای نقشه خود موفق می‌شود.

برای اینکه مجری نهانی بهترین سلاحهایی که برای انجام مأموریتش ضرورت دارد، در اختیار داشته باشد، تدایر لازم اتخاذ می‌گردد.

در مسکو آزمایشگاهی وجود دارد که در آنجا آزمایشها مداومی به منظور تهیه جدیدترین انواع مخدوش زره‌های مهلاک بعمل می‌آید و بهلاوه همواره سلاحهای نوینی اختراع می‌شود که بعضی از آنها حتی از جیب ترین سلاحهایی که ذاتیه تغییل نویسنده‌گان داستانهای پلیسی می‌باشد، حیرت انگیزترند.

سروان «نیکلائی خولوف» موقعی که در سال ۱۷۵۴ ازشوری فرار کرد یک قوطی سیگاری که بواسیله سیگارهای آن می‌توانست گلوه‌شلیک کند وهم چنین یک هفت‌تیر کوچکی که با بر قار می‌کرد و باندازه‌ای کوچک بود که در کف دست جامی گرفت و هنگام تبراندازی صدایی از آن خارج نمی‌شد، همراه خود برد.

قبل از جنگ جهانی دوم یعنی قبل از آنکه اهالی بسیاری از کشورها اطلاع حاصل کنند که دولت شوروی مشغول تهیه مقدمات تصفیه دشمنان خود می‌باشد و برای اجرای این نقشه گروههایی از مأمورین خود را که برای این کار تحت تعليمات مخصوص قرار گرفته‌اند، در کشورهای خارجی نگاهداری می‌کنند، مصالح آن کشور از لحاظ روابط بین‌المللی ایجاد می‌کرد که دولت شوروی تا آنجایی که امکان داشت انجام هر گونه تجسس و تحقیقی را در باره قتل‌های مرموزی که موجب اتهام کرملین می‌گردید، دشوار ساخت.

موقعیکه چندین فقره قتل بوقوع می‌پیوست و علائم و امارات نشان می‌داد که دولت شوروی در این جنایات دست داشته است، دولت مذکور با تردستی و مهارت کشف هر گونه دلیلی مبنی بر وقوع این گونه قتل‌ها را امکان ناپذیر می‌ساخت و اتهامات وارد را رسماً تکذیب می‌گردد و بسیارین ترتیب مانع آن می‌گردید که اینگونه حوادث موجب تیرگی روابط شوروی با سایر کشورها گردد. این روش با چنان مهارتی بکار برده شد که علیرغم شواهدی که از دخالت دولت شوروی در قتل لیون تروتسکی بود، استالین و اسلاف او توافق نداشتند مسئولیت مقامات شوروی در این قتل را که در سال ۱۹۴۰ در مسکو گرفته بود، انکار نمایند.

بهارزات دورقیب

مبازه بین استالین و تروتسکی بلافضله پس از مرگ لینین که در سال ۱۹۲۴ بوقوع پیوسته بود، آغاز گردید. تروتسکی از دوستان صمیمی لینین و از بر جسته ترین اعضای «گارد قدیمی» بشمار می رفت و انتظار داشت که به جانشینی این «رهبر بزرگ» انتخاب گردد.

از سوی دیگر استالین گرچه معروفیت مردانی از قبیل «ذینوویف»— «کامنف» و «بوخارین» را نداشت، معدّلک از موقعیت خاصی که با او قدرت می پخشید برخوردار بود ذیراً او از سن نوزده سالگی به حزب کمونیست خدمت کرده و در سال ۱۹۲۲ بپاس این خدمات بسمت دبیر کل کمیته مرکزی حزب کمونیست انتخاب شده بود. کسی کوی را برای احراز این مقام بر جسته پیشنهاد گرد «ذینوویف» بود یعنی همان شخصی که استالین اورا در سال ۱۹۳۶ از بین بر دارد. آری برخلاف آنچه در زندگی نامه رسمی استالین ادعا شده است، لینین وسائل ترقی او را فراهم نساخت. در حقیقت لینین با انتخاب او بست مذکون مخالف بود. تروتسکی پس از مرگ لینین اظهار داشت که از او شنیده بود که نایاب ترین شخصی را که میتوان خواه برای رهبری حزب و خواه برای اداره امور کشور انتخاب کرد، استالین است، حقیقت امر آن است که هیچیک از رهبران شوروی آنطوریکه باید و شاید با استعدادهای شیطانی این گرجی محیل بی نبرده بودند.

در سال ۱۹۲۲ لینین دچار بیماری تصلب شریانهای مغزی گردید و از آن تاریخ وضع مزاجیش با سرعت رونوخت گذاشت و در طی سال ۱۹۲۲ بیماریش بیش از پیش شدت یافت بطوری که قدرت تکلم را از دست داد و در ماه دسامبر همان سال طرف راست بدنیش فلوج گردید بنحوی که دیگر نمیتوانست دست و پای را است خود را حر کت دهد. بدینه است که در خلال این مدت قدرت رهبری وی نیز روز بروز به تحلیل می رفت. این پیش آمد به استالین فرست داد که از سمت خود یعنی دبیر کلی حزب، حد اکثر استفاده را بعمل آورد.

وی بدون سروصدا و تقریباً بطور مخفیانه برای کسب قدرت تلاش می کرد تا بتواند پس از مرگ لینین از این قدرت بهره برداری نماید. بدین ترتیب انتخاب وی بعنوان جانشین لینین اجتناب ناپذیر گردید.

تعقیب تروتسکی

تروتسکی با آنکه در اداره کردن امور و دادن تشکیلات استعداد بی نظریری از خود نهان می‌داد و از نیروی جسمی فوق العاده‌ای برخوردار بود، در عرض آدم شدیدالتائیر، عصبانی و حتی متلون المزاجی محسوب می‌گردید و بنابر این تحت الشاع استالین که قیامه عبوسی داشت و کارهادا با تأثیر و تأمل انجام میداد، قرار گرفته بود. در حقیقت می‌توان گفت که استالین بطرف قدرت رانده شده بود بلکه در نتیجه کوشش و تلاش، قدرت را بچنگکه آورده بود. همینکه وی در مقام خود ثبتیت گردید، برای اذ بین بردن نفوذ تروتسکی به دسیسه بازی پرداخت. ولی باید اذعان کرد که تروتسکی بمنوبه خود در قضاوتها خویش دچار اشتباهاتی که موجبات نابودیشان را فراهم ساخت گردیده بود.

استالین که در عین حال سازمانهای حزبی و دستگاههای دولتی را تحت اختیار داشت، بیش از تروتسکی برای ثبتیت موقعیت شخصی خود و تضعیف وضع رقبی خویش و خارج ساختن او از صحنه سیاست، مجهز بود.

وی تختست ترتیبی داد که کلیه سمت‌های رسمی تروتسکی از او سلب شود و سپس در سال ۱۹۲۸ با دسیسه چینی موجباتی فراهم آورد که در نتیجه آن تروتسکی از حزب کمونیست اخراج و به سیبری تبعید گردید.

دو سال بعد تروتسکی موقع گردید که از سیبری فرار کند. وی از آن تاریخ در غربت بسی برد و طی ۱۲ سالی که تبعیدش بطول انجامید، به انتشار کتب، اعلامیه‌ها و مقالاتیکه در آنها عقاید سیاسی خود را تشریح نمود و ضمناً استالین و روش‌های او را شدیداً مورد انتقاد قرار می‌داد، مباردت ورزید.

موقعیکه استالین تداهیں لازم را برای اذ بین بردن کلیه مخالفین خود اتخاذ‌آزمی کرد طبیعی بود که دستور «تصفیه» تروتسکی را نیز صادر کند. استالین برای محکوم ساختن مخالفین خود از جمل سند و تهیه مدارک ساختگی ابائی نداشت و وادار کردن آنها را به «اعتراف» از طریق شکنجه دادن یک امر عادی تلقی می‌کرد. ولی وی در عین حال می‌کوشید که به جنایات و قتل هایی که به دستور او انجام می‌گرفت، صورت قانونی بدهد.

انتشار دادی دیوانعالی شوری شوری بینی بر اینکه میتوان تروتسکی و پسرش «سدوف» را در هر نقطه‌ای از خاک شوری که گیر یافتند، با تهامت توطنده بر علیه

رژیم بولشویک بازداشت نمود، در حقیقت فقط مانوری برای جلب افکار عمومی داخلی و خارجی و موجه قلمداد کردن اقداماتی که در نظر بود بزودی برای از بین بردن بزرگترین دشمن کشود بعمل آید، محسوب میگردد.

رأی دیوانعالی شوروی که بنزله دلیل قاطعی بر محرومیت تروتسکی تلقی میگردید، در حقیقت یکی از تضادهای عجیب سیستم دادگستری شوروی را آشکار میسازد. زیرا با آنکه طبق رأی مذکور عملاً تروتسکی محکوم به اعدام گردیده بود و میباشد این حکم را درباره وی هر کجا اورا بیابند، بمورد اجرا گذاشده شود، مذکور مجریان این حکم میکوشیدند که هیچگونه برگه و دلیلی حاکی از اینکه اعدام تروتسکی بدستور استالین صورت گرفته است، بجا نگذارند.

تروتسکی بخوبی میدانست که بعد مسافت بهیچوچه مانع اجرای نقشه مامورین اسرارش برعلیه او خواهد گردید. ولی وی تصویری کرد که هرگاه اقیانوس اطلس را بین خود و این مامورین حائل قراردهد، انجام ماموریت آنها را دشوار تر خواهد ساخت و بهمین دلیل از دولت مکزیک تقاضا کرد که با او اجازه اقامت در آن سرزمین داده شود.

و دولت مکزیک موافقت خود را با سکونت تروتسکی و همسرش وهم - چنین منشی امریکائی او بنام « روپرت شلدون هارت » در آن کشور اعلام داشت در نتیجه تروتسکی و همراهانش در سال ۱۹۳۷ وارد مکزیک یکو گردیدند و در ویلاگیکه در « گویوآکان » یکی از محلات حومه پایتخت، واقع شده بود، اقامت گزیدند. به حال همینکه رأی دیوانعالی شوروی مبنی بر اتهام تروتسکی منتشر گردید، استالین به « اسرارش » دستور داد که مقدمات از بین بردن تروتسکی و کلیه افرادی که با او ارتباط داشته‌اند فراهم آورد و قبل از همه پرسش « لئون سدوف » را که در تمام دوره فعالیتهای سیاسی تروتسکی با او همکاری کرده بود و همچنین منشی‌های او را نابود سازد، سر انجام مقامات شوروی سرهنگ « لئونید اتنیگون » را برای انجام این ماموریت انتخاب نمودند.

مهمنترین مشکلی که « اتنیگون » با آن مواجه بود پیدا کردن وسیله‌ای برای دست یافتن به تروتسکی بود. ویلای محل سکونت تروتسکی، همسرو یکی از نواحه‌هایشان بوسیله دیواری باز قطاع شش متر محصور شده بود و پنج شش نفر مستحفظ مسلح دائماً از آن محافظت می‌کردند و هیچکس بجز دوستان

صمیمی تروتسکی و یا افرادی که می‌توانستند هویت خود را بمحض استناد غیر قابل انکار به ثبوت بر سانند حق و رود به ویلارا نداشته‌اند. حتی افراد اخیر اندک کم می‌باشند بداآ به «روبرت هارت» مراجمه نمایند و آنها را قبل از اینکه نزد ارباب خود هدایت کنند، مورد بازنگویی دقیق قرار می‌دادند.

بنابراین «اتینگون» می‌باشند مأموری را که در هر موقع با آگوش باز بوسیله تروتسکی پذیرفته شود، پیدا کنند. این مشکل دروغه‌های اول لایحل به نظر می‌رسید ولی طولی نشکنید که «اتینگون» بوسیله یکی از مأمورین خود اطلاع یافته که یک دختر جوان امریکایی بنام «سیلویا اژلوف» دارای چنین موقعیت ممتازی است یعنی می‌تواند در هر موقع با تروتسکی ملاقات کند. دو شیره اژلوف که سالها قبل در سلط پیروان وفادار تروتسکی در آمده بود، می‌توانست بعنوان واسطه‌ای که بوسیله او یکی از مجریان اسرارش بویلای تروتسکی راه می‌یافتد، عمل نماید.

در این موقع «اتینگون» با یک زن اسپانیولی بنام «کاریدادمر کادر» که از کمونیست‌های مبارز اسپانیا بشمار می‌رفت و از سال ۱۹۲۰ بعضویت «چکا» سازمان جاسوسی شوروی در آمده بود و با این مناسبت دستورات لازم را از مسکو دریافت می‌داشت و مدت‌ها یک شبکه جاسوسی را در فرانسه، هبری کرده بود، روابط عاشقانه برقرار ساخته بود. این زن یکی از شیفتگان مکتب استالینی بود و از اعضای فعال حزب کمونیست طرفدار استالین در اسپانیا بشمار می‌رفت و تمام نیروی خود را وقف خدمت به استالین و کمک باود راه غلبه یافتن بر دشمنانش ساخته بود.

خانم «کاریدادمر کادر» چندین فرزند داشت که، آنها این علاقه خود را نسبت به پیشرفت عقاید مکتب استالینیم القاء کرده بود. پسر ارشدش بنام «رامون دل ریومر کادر» در جنگ‌های داخلی اسپانیا بعنوان همسر سیاسی در دسته چریک‌های کمونیست ایالت «کاتالان» شرکت جسته بود. وی در این نیروی دست راستش مجرروح شده بود و در این موقع جوان ۲۵ ساله سبزه رو وجود داشت و بطبق پیش‌بینی «اتینگون» می‌توانست بسهولت هر زنی را که بی احتیاطی نشان دهد، فریفته خود سازد. «رامون مر کادر» که بوسیله مادرش باصول و عقاید کمونیسم آشنائی پیدا کرده بود، از آن نوع مبارزانی بود که نیروی جسمی و روحی خود را وقف تحقق یافتن هدفهای کمونیسم می‌سازد. در نظر او بزرگترین افتخاری که ممکن بود نصیب شود آن بود که روزی بتواند در راه پیروزی کمونیسم جانشانی کند.

اتینگون که یقین داشت «رامون» خواهد توانست «سیلویا اژلوف» را شیفته خود ساخته و بوسیله او با خانواده تروتسکی صمیمیت پیدا کرده و به ویلای آن خانواده راه باید، در اوآخر سال ۱۹۳۷ آن جوان را بمسکو احضار کرد تا دستورات لازم را باو بدهد. (بقیه در شماره بعد)